

สรุปการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทสรุปท้ายนี้ครอบคลุมสรุปการวิจัยทั้งหมด นับตั้งแต่ความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายเกี่ยวกับการวิจัย ตลอดจนข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการวิจัย และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหน้าที่ความรับผิดชอบที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้าฝ่ายปกครองและ
สวัสดิการของสภามันนี่คัทชู ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งสังกัดกรม-
การฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ โดยเปรียบเทียบความเห็นของ
หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการเกี่ยวกับบทบาทของตน กับความเห็น
ในเรื่องเดียวกันของ
 - 1.1 อาจารย์ใหญ่
 - 1.2 อาจารย์ฝ่ายปกครองและสวัสดิการ
 - 1.3 นักศึกษา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะและปริมาณงานในหน้าที่หัวหน้าฝ่าย
ปกครองและสวัสดิการของสภามันนี่คัทชู ขนาดเล็ก ขนาดกลางและ
ขนาดใหญ่
3. เพื่อสำรวจและศึกษาปัญหาการจ้กและการดำเนินงานของฝ่ายปกครอง
และสวัสดิการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ

1. หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถาบันฝึกหัดครู 25 แห่งๆละ 1 คน
รวม 25 คน
2. ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ของสถาบันฝึกหัดครู 25 แห่งๆละ 1 คนรวม 25 คน
3. อาจารย์ฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถาบันฝึกหัดครู 25 แห่งๆละ 5 คน
รวม 125 คน โดยเลือกจากอาจารย์ที่มีอายุราชการในกรมการฝึกหัดครู
มาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน และในจำนวน 5 คนนี้ เลือกจากอาจารย์
ผู้ปกครองหอพัก หรืออาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษาประจำทั้งชายและหญิง
จำนวน 3 คน จำนวนที่เหลืออีก 2 คน เลือกจากอาจารย์พยาบาล
อาจารย์แผนกอาหาร อาจารย์แผนกแนะแนว หรืออาจารย์แผนกกิจกรรม
นักศึกษา
4. นักศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู 25 แห่งๆละ 20 คน รวม 500 คน โดยเลือก
จากนักศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษภายในสถานศึกษา เช่น ประธานนักศึกษา
หรือนายกองค์การนักศึกษา รองประธานนักศึกษานักเรียนหรืออุปนายกองค์การนักศึกษา
หัวหน้าหอพักหรือรองหัวหน้าหอพัก ประธานหรือรองประธานชุมนุม ผู้แทนหรือ
รองผู้แทนปี หัวหน้าหรือรองหัวหน้าชั้น

สรุปแล้วประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 675 คน

เป็นอาจารย์ 175 คน และนักศึกษา 500 คน

เครื่องมือการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม: 2 ชนิด คือ แบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบเปิดโอกาสให้ตอบ (Open End) แบ่ง

เป็น 3 หมวด คือ

- หมวดที่ 1 เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าฝ่ายปกครองและ
 สวัสดิการ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
 ในหมวดนี้ยังแบ่ง เป็น 2 ตอน คือ
 ตอน ก. เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการปกครอง
 และงานบริการนักศึกษา
 ตอน ข. เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหาร
 ในฐานะหัวหน้าฝ่าย
- หมวดที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานของฝ่ายปกครองและ
 สวัสดิการ แบบสอบถามเป็นแบบให้เจิมปัญหาที่สำคัญ
 3 ปัญหา ตามระดับความสำคัญของปัญหา
- หมวดที่ 3 เกี่ยวกับสถานการณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามมีทั้ง
 แบบให้เติมข้อความและแบบให้กา (Check)
- หมวดที่ 4 เกี่ยวกับลักษณะและปริมาณงานในหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายปกครอง
 และสวัสดิการ แบบสอบถามหมวดนี้ เป็นแบบให้เติมข้อ
 ความและตัวเลขเกี่ยวกับปริมาณงาน

สำหรับการตอบแบบสอบถามนั้น หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ จะตอบแบบ
 สอบถามทุกหมวด อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ฝ่ายปกครองฯ ตอบ เฉพาะหมวดที่ 1-2
 และ 3 ส่วนนักศึกษานั้นตอบเฉพาะหมวดที่ 1 (ตอน ก.) และหมวดที่ 2 เท่านั้น

การสร้างและทดสอบแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสาร และรายงาน
 ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ ทั้งของไทยและของต่างประเทศ พร้อมทั้งสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้อง
 ข้องกับงานคานนี้ หลังจากสร้างเครื่องมือเสร็จแล้วได้นำไปทดสอบ (Try Out)

กับกลุ่มตัวอย่าง 48 คน เป็นอาจารย์ 16 คน และนักศึกษา 32 คน ซึ่งสังกัดสถาบัน
 ปกัฏศรใน ส่วนกลาง 3 แห่ง และต่างจังหวัด 1 แห่ง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณ
 สมบัติคล้ายคลึง กับกลุ่มตัวอย่างจริงมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างในการทดลองนี้จะไม่นำ
 มาใช้อีกในกลุ่มตัวอย่างจริง แบบสอบถามได้รับคืนทั้งสิ้น 95.83%

สำหรับแบบสอบถามหมวดที่ 1 ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เพื่อเลือกข้อความ
 (Item) โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก 5 เกณฑ์ เกณฑ์เหล่านี้มียึดหลักความขัดแย้ง
 (Conflict) เกี่ยวกับความเห็นของกลุ่มตัวอย่างประเภทอาจารย์และนักศึกษา ข้อ
 คำถามใดที่มีความขัดแย้งกันมากจะได้รับการคัดเลือกไว้ สำหรับแบบสอบถามฉบับ
 ทดลองมีข้อความทั้งสิ้น 105 ข้อ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลและคัดเลือกแล้วจะเหลือข้อ
 คำถามในฉบับจริง เพียง 50 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามฉบับจริงแยกเป็น 4 ประเภท ตามลักษณะกลุ่มตัวอย่าง และ
 ใช้ปกที่มีสีแตกต่างกัน การส่งแบบสอบถามนั้นสำหรับสถานศึกษาต่างจังหวัดส่งไปทาง
 ไปรษณีย์ ส่วนสถานศึกษาในส่วนกลางผู้วิจัยไปเก็บและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
 แบบสอบถามได้รับคืนทั้งสิ้น 615 ฉบับ (91.26%) เป็นของอาจารย์ใหญ่ 22 ฉบับ
 (92 %) ของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ 25 ฉบับ (100%) ของอาจารย์
 ฝ่ายปกครองและสวัสดิการ 118 ฉบับ (94.40 %) และเป็นของนักศึกษา 450 ฉบับ
 (90 %)

การวิเคราะห์และเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

1. เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เปรียบเทียบสถานภาพต่าง ๆ
 ของกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ โดยคิดเป็นร้อยละ

2. เกี่ยวกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของหัวหน้าฝ่ายปกครองและ
 สวัสดิการ ใช้วิธีการทางสถิติตามลำดับชั้น ดังนี้
- 2.1 ทาค่าเฉลี่ย มหาค่าต่าง ๆ ทั้ง 50 ข้อ เป็นรายข้อ ตาม
 ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม
 - 2.2 ทดสอบความแตกต่างของความเห็นที่ระข้อ ระหว่างหัวหน้า
 ฝ่ายปกครองและสวัสดิการ กับอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่าย
 ปกครองฯ และนักศึกษา โดยวิธีทดสอบความแตกต่าง
 t-test ระหว่าง Independent Groups
 - 2.3 หาความสัมพันธ์ของความเห็นระหว่างหัวหน้าฝ่ายปกครองและ
 สวัสดิการ กับอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครองฯ และนัก-
 ศึกษา โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากค่าแห่งของ
 คะแนน (Rank-Difference Correlation Coefficient)
3. เกี่ยวกับปัญหาของฝ่ายปกครองและสวัสดิการนั้น วิเคราะห์ข้อมูลโดย
 ทาค่าคะแนนแต่ละปัญหาเป็นร้อยละ และเรียงอันดับความสำคัญของ
 ปัญหา เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ
4. เกี่ยวกับลักษณะและปริมาณงานบางอย่าง ของหัวหน้าฝ่ายปกครองและ
 สวัสดิการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาพิสัย (Range) และค่าเฉลี่ย
 (Mean) ของปริมาณงานต่าง ๆ เปรียบเทียบกับตามขนาดของ
 สถานศึกษา คือ ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ โดยถือเกณฑ์จำนวน
 นักศึกษา ต่ำกว่า 1000 คน เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวนนักศึกษา
 ตั้งแต่ 1000-1499 คน เป็นสถานศึกษาขนาดกลาง และจำนวน
 นักศึกษาตั้งแต่ 1500 คนขึ้นไปเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ การทดสอบ
 ความแตกต่างใช้ One-Way Analysis Of Variance

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ขอสรุปผลของการวิจัยไว้ดังนี้คือ

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชาย 50.91% เป็นหญิง 49.09% อาจารย์ใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามจำนวนชายและหญิง เท่ากัน (11 คน) หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ เป็นชาย 60% หญิง 40% อาจารย์ฝ่ายปกครอง เป็นหญิงมากกว่าชาย คือ 53.91% และ 46.61 % ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาเป็นชายมากกว่าหญิงคือ 54 % และ 46 % ตามลำดับ
- 1.2 ตำแหน่งหน้าที่ของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นอาจารย์ผู้ปกครองหอพัก (39.39%) หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ และอาจารย์ใหญ่มีจำนวนรองลงมาตามลำดับ (15.15 % และ 13.33 %) ส่วนนักศึกษาส่วนมากเป็นหัวหน้าและรองหัวหน้าหอพัก
- 1.3 อายุผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากจะอยู่ระหว่าง 26-35 ปี อาจารย์ใหญ่ส่วนมากจะมีอายุสูงกว่า 45 ปี หัวหน้าฝ่ายปกครองส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 36-45 ปี และอาจารย์ฝ่ายปกครองส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 26-35 ปี
- 1.4 สภาพการสมรสของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นโสด 52.73 % อาจารย์ใหญ่ส่วนมากแต่งงานแล้ว 72.72 % หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ส่วนมากแต่งงานแล้ว 68 % ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครองฯ ส่วนมากยังเป็นโสด 63.57 %
- 1.5 วุฒิผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ปรากฏว่า 60.61% มีวุฒิปริญญาตรีส่วนมากแล้ว อาจารย์ใหญ่มีวุฒิปริญญาโทจากต่างประเทศ (72.73%) หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ส่วนมากใ้ปริญญาตรี (40%) และอาจารย์

- ฝ่ายปกครองฯ ส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี
- 1.6 อายุราชการของผู้ขอแบบสอบถามส่วนมากจะต่ำกว่า 6 ปี (35.76%) อาจารย์ใหญ่ส่วนมากมีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี และ 21-25 ปี (45.42%) หัวหน้าฝ่ายส่วนมาก 36% มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี และอายุราชการของอาจารย์ส่วนมาก (49.15%) จะต่ำกว่า 6 ปี
 - 1.7 ระยะเวลาที่ผู้ขอแบบสอบถามปฏิบัติหน้าที่ปัจจุบันเกี่ยวกับการปกครองและสวัสดิการส่วนมากจะต่ำกว่า 5 ปี (58.24 %) กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มส่วนมากจะมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นี้ต่ำกว่า 5 ปี
 - 1.8 ในด้านการศึกษาตอนั้น อาจารย์ใหญ่ส่วนมากเคยไปศึกษาต่อบังต่างประเทศ 1-2 ครั้ง (77.28 %) หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ส่วนมากศึกษาต่อภายในประเทศ 40% และต่างประเทศ 32% ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครองฯ ส่วนมากศึกษาต่อภายในประเทศ (22.03%)
 - 1.9 ในด้านการศึกษาและดูงานนั้น อาจารย์ใหญ่ได้ไปดูงานในต่างประเทศ 1-2 ครั้ง 59.09 % หัวหน้าฝ่ายปกครองมีโอกาสไปดูงานยังต่างประเทศ 24 % ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครองมีโอกาสไปศึกษาและดูงานต่างประเทศ เพียง 0.99 %
 - 1.10 ในด้านการประชุมสัมมนา และอบรมนั้น อาจารย์ใหญ่ส่วนมากมีโอกาสร่วมในการประชุม อบรม และสัมมนา ทั้งที่เกี่ยวกับหน้าที่ของตนและการประชุมอบรมโดยทั่ว ๆ ไป ส่วนหัวหน้าฝ่ายและอาจารย์ฝ่ายปกครองฯ มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนด้านการปกครองน้อยมาก แต่ส่วนมากจะมีโอกาสเข้าร่วมการประชุมอบรมในด้านการศึกษา

2. บทบาทของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

ก. บทบาทด้านการปกครองนักศึกษา

1. บทบาทที่ทุกฝ่ายเห็นสอดคล้อง (Consensus) กับหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

บทบาทที่อาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักศึกษาต่างเห็นสอดคล้องกับหัวหน้าฝ่ายปกครอง เรื่องความอันพึงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยที่หัวหน้าฝ่ายเห็นว่าคนใดแสดงบทบาทนั้น มีรายละเอียดในตารางที่ 40

ตารางที่ 40

บทบาทด้านการปกครองที่ความเห็นสอดคล้องกัน

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4
ข้อ 2 วางระเบียบใหญ่ปกครองนักศึกษาหญิงที่อยู่ประจำ ซึ่งมาเยี่ยมนักศึกษาหญิง ต้องมีบัตรเยี่ยม (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.64	3.64	3.64	3.82
ข้อ 10 จัดสถานที่เฉพาะเพื่อให้ผู้มาเยี่ยมนักศึกษาได้พบนักศึกษาในเวลาอันสมควรทั้งในและนอกเวลาราชการ (ไม่มีนัยสำคัญ)				(4 =	ห้ามากกว่า	70 %)	
				3.52	3.59	3.28	3.62

ตารางที่ 40 (ต่อ)

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4
ข้อ. 14 จัดกิจกรรมบางอย่าง เพื่อฝึกนักศึกษาให้ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้เป็น อย่างดี (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.52	3.32	3.28	3.21
ข้อ. 17 จัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ ของฝ่ายปกครอง เช่น แบบขอสาขาคหุคักการเวียน และ บัตรรับประทานอาหาร เป็นต้น (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.48	3.36	3.47	3.32
ข้อ. 5 ในค่าปริกษาและความมอูเคราะห่แกนัถ คิอษาในค่านต่าง ๆ (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.36	3.41	3.59	3.24
ข้อ. 16 จัดให้มื่ออาจารย์เวรรับเบ็ญมอูปกครองและ แจกของนัถคิอษา (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.32	3.23	3.54	3.34
ข้อ. 1 คุแถการมาเวียนของนัถคิอษา และแจง โหญ่ที่เก็บวชองทราบ เมื่อนัถคิอษา ป่าวบ ล่า หรือ ซาค (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.20	2.95	3.32	3.27
ข้อ. 6 จัดทำตารางคิอกรรมหรือปฏิหีนกำหนด การทาง ๆ ในส่วนที่เก็บวชองกับการ ปกครองและสวัศคิการนัถคิอษาของสถามคิอษา (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.08	3.18	3.27	3.05

ตารางที่ 40 (ต่อ)

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4
ข้อ. 15 จัดทำตารางเวลาเพื่อกิจกรรมประจำต่างๆ ของนักศึกษาและกำหนดให้นักศึกษา ปฏิบัติตามนั้น (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.08	3.27	3.06	2.91
ข้อ. 12 รายงานความประหลาดใจของนักศึกษาใหญ่ ปกครองทราบทุกภาคเรียนอย่างสม่ำเสมอ (ไม่มีนัยสำคัญ)				2.44	2.59	2.71	2.54
ข้อ. 3 ดำเนินการชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับการ ปฏิบัติเมื่อมีอัคริภัยและการป้องกันอัคริภัย ภายในสถานศึกษา (ไม่มีนัยสำคัญ)				(3 = ท้ามากกว่า 50 %)			
ข้อ. 11 คู่มือเกี่ยวกับการใช้จ่ายพาหนะและการเดินทาง ทางไป-กลับของนักศึกษา (ไม่มีนัยสำคัญ)				2.36	2.09	2.36	2.21
ข้อ. 7 จัดกิจกรรมบางอย่างเพื่อให้ผู้ปกครองมี โอกาสพบอาจารย์ต่าง ๆ ที่สถานศึกษา ปีถัดมา (ไม่มีนัยสำคัญ)				2.28	2.45	2.30	2.52
				1.92	2.05	2.12	1.91
				(2 = ท้าต่ำกว่า 50 %)			

จากตารางที่ 40 จะเห็นว่า บทบาทที่หัวหน้าฝ่ายปกครองได้ปฏิบัติมาก คือ บทบาทเกี่ยวกับการรับเยี่ยมนักศึกษาหญิง การจัดให้มีสถานที่รับเยี่ยม การจัดกิจกรรมบางอย่างเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในสังคมของนักศึกษา การจัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ ของฝ่ายปกครอง การให้คำปรึกษาหารือและความอนุเคราะห์นักศึกษา การจัดให้มีอาจารย์เวรรับเยี่ยม และการกำหนดและจัดทำตารางกิจกรรมประจำต่าง ๆ ให้นักศึกษาปฏิบัติ บทบาทที่กล่าวมานี้ หัวหน้าฝ่ายปกครองได้ปฏิบัติอย่างได้ผลสูงกว่า 50 % ขึ้นไปเป็นอย่างน้อย

ส่วนบทบาทในด้านการรายงานความประพฤตินักศึกษาให้ผู้นปกครองทราบ การชักชวนการป้องกันอัคคีภัย และการดูแลการใช้ยานพาหนะและการเดินทางไป-กลับของนักศึกษา หัวหน้าฝ่ายปกครองได้ปฏิบัติต่ำกว่า 50 % ลงมา ส่วนการจัดกิจกรรมให้อาจารย์และผู้นปกครองนักศึกษาได้พบปะกัน เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างอาจารย์กับผู้นปกครองนักศึกษานั้น หัวหน้าฝ่ายปกครองได้ปฏิบัติหน้าที่นั้นอย่างมาก

2. บทบาททางกลุ่มเห็นขัดแย้ง (Conflict) กับหัวหน้าฝ่ายปกครอง

บทบาทที่อาจารย์ใหญ่ หรืออาจารย์ฝ่ายปกครองหรือนักศึกษา เห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายปกครอง มีรายละเอียดดังตารางที่ 41

ตารางที่ 41

บทบาทด้านการปกครองที่มีความเห็นขัดแย้งกัน

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4
ข้อ.18 รับผิดชอบในการพิจารณาให้ผู้นปกครองและ แขกของนักศึกษาพบปะเยี่ยมได้เป็นกรณี พิเศษนอกเหนือระเบียบที่กำหนดไว้	-	-	*	3.36	3.23	3.07	2.89
				(4 = ห้ามมากกว่า 70%)			

ตารางที่ 41 (ต่อ)

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4
ข้อ.๗ จัดอุปกรณ์และกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนของนักศึกษา เช่น เครื่องกีฬา โต๊ะม้านั่ง เป็นต้น	-	-	**	3.20	3.36	3.38	2.46
ข้อ.9 รับผิดชอบในการจัดหาบัตรประจำตัวนักศึกษา	-	-	*	3.04	3.50	2.99	3.48
ข้อ.8 รับผิดชอบเกี่ยวกับย้ายทะเบียนสำมะโนครัวเข้า-ออกของนักศึกษา	-	-	**	2.20	2.36	2.33	2.96
ข้อ.4 เยี่ยมเยือนนักศึกษาถึงบ้านนักศึกษาเป็นครั้งคราว	-	-	*	2.08	2.23	2.29	1.62
				(3 = ห้ามมากกว่า 50%)			

หมายเหตุ : * แยกต่างกันในที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
 ** แยกต่างกันในที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01

จากตารางที่ 41 จะเห็นว่า นักศึกษาเห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ คือ บทบาทเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตให้ผู้ปกครองและแชนกนักศึกษาได้พบปะนักศึกษาได้ในกรณีพิเศษกับการจัดอุปกรณ์และกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่างและสันทนาการ นักศึกษาเห็นขัดแย้งว่าบทบาทเหล่านี้ หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ไม่ได้ปฏิบัติมากจนเห็น ส่วนบทบาทเกี่ยวกับการจัดทำบัตรประจำตัวนักศึกษากับการย้ายทะเบียนสำมะโนครัว เข้า-ออกของนักศึกษานั้น นักศึกษาเห็นขัดแย้งว่าบทบาทเหล่านี้ หัวหน้าฝ่ายได้ปฏิบัติมากกว่าที่หัวหน้าฝ่ายมีความเห็นอีก ส่วนการไปเยี่ยมเยียนนักศึกษาถึงบ้านกัน นักศึกษาเห็นแย้งว่า หัวหน้าฝ่ายปกครองมิได้ปฏิบัติหน้าที่นี้หรือปฏิบัติน้อยมาก ซึ่งความจริงบทบาทนี้ หัวหน้าฝ่ายปกครองเอง ก็ยอมรับว่าตนได้ปฏิบัติน้อยอยู่แล้ว

ข. บทบาทด้านสวัสดิการนักศึกษา

1. บทบาทที่ทุกฝ่ายเห็นสอดคล้อง (Consensus) กับฝ่ายปกครองฯ

บทบาทที่อาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักศึกษาเห็นสอดคล้องกับหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามหัวหน้าฝ่ายเห็นได้ว่า ตนมีบทบาทในเรื่องเหล่านั้น ดังปรากฏดังตารางที่ 42

ตารางที่ 42

บทบาทด้านสวัสดิการที่ความเห็นสอดคล้องกัน

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4
ข้อ 35 วางระเบียบควบคุมดูแลนักศึกษาเมื่อมีการ จัดกิจกรรมขึ้น (ในมีนัยสำคัญ)				3.56	3.41	3.56	3.48
				(4 = ทำมากกว่า 70%)			

ตารางที่ 42 (ต่อ)

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4
ข้อ.19 เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหา คุณแลการไว้ และเก็บพัสดุ-ครุภัณฑ์หอพัก (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.44	3.27	3.36	3.11
ข้อ.30 คุณดูแลอาคารสถานที่ในค่านความสะอาดเพื่อ สุขภาพและอนามัยของนักศึกษา (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.32	3.27	3.26	3.38
ข้อ.23 ให้ความปรึกษาหารือหรือช่วยแก้ปัญหาแก่ นักศึกษา ทั้ง เป็นรายหมู่และรายบุคคล (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.20	3.27	3.39	3.23
ข้อ.21 จัดให้มีกิจกรรมระหว่างหอพัก เช่น วันชาวหอ เป็นต้น (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.20	3.23	3.22	3.25
ข้อ.32 คุณดูแลเจ้าหน้าที่แผนกอาหารและการจัดหา อาหารให้แก่นักศึกษาที่อยูประจำ (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.16	3.14	3.00	3.25
ข้อ.27 ให้ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดซื้อ เก็บรักษา และแจกจ่ายเวชภัณฑ์ต่าง ๆ แก่นักศึกษา (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.12	3.27	2.99	2.78
ข้อ.31 เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดอาจารย์เวรควบคุม คุณดูแลการรับประทานอาหารของนักศึกษา ที่สถานศึกษาจัดบริการ (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.04	3.14	3.18	2.99

ตารางที่ 42 (ต่อ)

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4
ข้อ.36 รวมใบการประเมินผลการจัดกิจกรรม นักศึกษาของสถานศึกษา (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.04	2.86	2.99	3.10
ข้อ.22 จัดให้มีทะเบียนและระเบียบนักศึกษา ประจำหอพักต่าง ๆ (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.00	3.05	3.09	3.15
ข้อ.20 ควบคุมดูแลเงินฝากใช้จ่ายส่วนตัวของ นักศึกษาประจำ (ไม่มีนัยสำคัญ)				3.00	3.05	2.83	3.22
ข้อ.28 จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพนักศึกษาเป็น ประจำทุกปี (ไม่มีนัยสำคัญ)					(3 = หมายความว่า 50%)		
				2.92	3.18	2.89	2.59
ข้อ.24 จัดหาข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาเพื่อประโยชน์ ในการแนะแนว (ไม่มีนัยสำคัญ)				2.48	2.73	2.87	2.91
ข้อ.29 รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบสุขภาพ ของนักศึกษา (ไม่มีนัยสำคัญ)					(2 = หมายความว่า 50%)		
				1.96	2.18	2.09	2.31

จากตารางที่ 42 จะเห็นว่า หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่ใน
 ถานการวางระเบียบควบคุมนักศึกษาเวลามีกิจกรรม การจัดหาดูแลทัศนคติของหอพัก
 การดูแลความสะอาดของอาคารสถานที่ การให้ค่าปรึกษาหารือกับนักศึกษา การจัดกิจ
 กรรมระหว่างหอพัก การดูแลเจ้าหน้าที่แผนกอาหาร การร่วมการประเมินผลกิจ
 กรรมนักศึกษา จัดใหม่ให้เป็นและระเบียบหอพัก และดูแลเงินฝากใช้จ่ายส่วนตัว
 ของนักศึกษาประจำ ซึ่งบทบาทเหล่านี้ หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ได้ปฏิบัติได้อย่างดีผลไม่
 สูงกว่า 50% ขึ้นไป ส่วนบทบาทในด้านจัดใหม่การตรวจสอบสุภาพนักศึกษา การจัดหา
 ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาเพื่อประโยชน์ในการแนะแนว และการรับผิดชอบเรื่องระเบียบ
 สุภาพของนักศึกษานั้น หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้้อย คือ ค่ากว่า
 50% ลงมา โดยเฉพาะประการหลังนั้น หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ มีส่วนรับผิดชอบน้อยมาก
 หรือบางแห่งอาจไม่คงรับผิดชอบเลย

2. บทบาทที่บางกลุ่มเห็นขัดแย้ง (Conflict) กับหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ

บทบาทที่อาจารย์ใหญ่ หรืออาจารย์ฝ่ายปกครอง หรือนักศึกษา
 มีความเห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่าย มีปรากฏในตารางที่ 43

ตารางที่ 43

บทบาทความสัมพันธ์การนักศึกษาที่ความเห็นขัดแย้งกัน

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4
ข้อ. 37 สนับสนุนให้นักศึกษาที่มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับ กิจกรรมของนักศึกษาให้ได้เข้าอยู่ ในหอพักของสถานศึกษา	-	**	**	3.52	3.00	2.90	2.79
				(4 = หมายความว่า 70%)			

ตารางที่ 43 (ต่อ)

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	$t_{1,4}$	\bar{x}_2	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4
ข้อ.26 ปรับปรุงแก้ไขบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ที่นักศึกษาต้องการ	-	*	-	3.32	3.36	3.78	3.04
ข้อ.25 ขวบเหลือจัดหาทุนสงเคราะห์นักศึกษาที่ ขาดแคลนทุนทรัพย์	-	-	*	3.08	3.00	3.15	3.54
ข้อ.33 คูแผลการจัดหาอาหารให้นักศึกษาเดินเรียน	-	-	-	3.08	2.82	2.64	2.81
ข้อ.34 มีส่วนร่วมในการจัดหา และควบคุมดูแล เครื่องมือเครื่องใช้ของแผนกอาหาร	-	*	-	3.04	2.82	2.59	2.93

หมายเหตุ : * แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

** แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .01

จากตารางที่ 43 จะเห็นได้ว่า บทบาทที่อาจารย์ฝ่ายปกครองและ
นักศึกษากางก็เห็นขัดแย้งอย่างมากกับหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ คือ การสนับสนุนให้
นักศึกษามีบทบาทสำคัญในค่านิจกรรมนักศึกษาได้เข้าอยู่ในหอพักของสถานศึกษา

บทบาทที่เฉพาะอาจารย์ฝ่ายปกครอง เท่านั้นเห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายก็คือ การปรับปรุงแก้ไขบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ตามความต้องการของนักศึกษา การดูแลการจัดอาหารให้แก่นักศึกษาเดินเรียน และการมีส่วนร่วมในการจัดหาและควบคุมดูแลเครื่องมือเครื่องใช้ของแผนกอาหาร แต่ความขัดแย้งในเรื่องปรับปรุงบริการต่าง ๆ นั้นเป็นไปในทางดี คือ อาจารย์ฝ่ายปกครองมีความเห็นว่า หัวหน้าฝ่ายได้ปฏิบัติหน้าที่มากกว่าที่หัวหน้าฝ่ายมีความเห็น ส่วนนักศึกษาก็เห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายเกี่ยวกับการช่วยเหลือในการจัดหาทุนการศึกษาสงเคราะห์นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ แต่การขัดแย้งเป็นไปในทางดี คือ นักศึกษาเห็นว่า หัวหน้าฝ่ายได้ปฏิบัติหน้าที่ดีมาก

ค. บทบาทด้านการบริหารในฐานะหัวหน้าฝ่าย

1. บทบาทที่ทุกฝ่ายเห็นสอดคล้องกับหัวหน้าฝ่ายปกครอง

บทบาทที่อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ฝ่ายปกครอง มีความเห็นสอดคล้องกับหัวหน้าฝ่ายปกครอง ๆ เมื่อเรียงตามอันดับความเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ของความเห็นของหัวหน้าฝ่ายปกครอง เกี่ยวกับบทบาทของตน ดังปรากฏในตารางที่ 44

ตารางที่ 44

บทบาทด้านการบริหารที่ความเห็นสอดคล้องกัน

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3
ข้อ.45 วางระเบียบหรือแนวปฏิบัติสำหรับอาจารย์ฝ่ายปกครองทุกคนเพื่อปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (ไม่มีนัยสำคัญ)			3.36	3.18	3.04
			(4 = ห้ามมากกว่า 70%)		

ตารางที่ 44 (ต่อ)

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3
ข้อ 47	ประกาศให้อาจารย์ทุกคนของสถานศึกษา ทราบนโยบายและโครงการปกครอง และสวัสดิการของคณะอาจารย์ฝ่าย ปกครอง (ไม่มีนัยสำคัญ)		3.32	3.23	2.95
ข้อ 33	กำหนดนโยบายและวางโครงการต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการไว้อย่าง ชัดเจนและเสนอให้ผู้บริหารอนุมัติ (ไม่มีนัยสำคัญ)		3.24	3.09	3.19
ข้อ 44	ติดตามผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ฝ่าย ปกครองโดยสม่ำเสมอ (ไม่มีนัยสำคัญ)		3.24	3.18	2.91
ข้อ 39	จัดทำบันทึกและสถิติต่าง ๆ ของปัญหา และขอพร่องใบการปฏิบัติงานเพื่อ หาทางปรับปรุงและแก้ไข (ไม่มีนัยสำคัญ)		3.16	3.05	2.95
ข้อ 43	จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เห็นกันระหว่างอาจารย์ฝ่ายปกครอง (ไม่มีนัยสำคัญ)		2.80	3.14	2.77

(3 = ห้ามมากกว่า 50%)

ตารางที่ 44 (ต่อ)

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3
ข้อ.48 จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการปกครองและ สวัสดิการเพื่อเป็นการ เสนอผลงาน และเผยแพร่ความรู้ (ไม่มีนัยสำคัญ)			2.48	2.64	2.23
ข้อ.40 กำหนดวิธีการและเวลาที่แน่นอนที่จะประเมิน ผลงานของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ (ไม่มีนัยสำคัญ)			2.44	2.41	2.37
ข้อ.42 ส่งเสริมอาจารย์ฝ่ายปกครองให้มีโอกาส เข้าร่วมในการฝึกชมรมอาจารย์เพื่อ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ (ไม่มีนัยสำคัญ)			1.96	2.36	1.88
ข้อ.41 มีส่วนร่วมกับหัวหน้าสถานศึกษาในการ พิจารณาความคิดเห็นความชอบของอาจารย์ ฝ่ายปกครอง (ไม่มีนัยสำคัญ)			1.96	2.41	1.92

จากตารางที่ 44 จะเห็นว่า บทบาทที่ทุกฝ่ายเห็นสอดคล้องกับหัวหน้าฝ่ายปกครองว่าได้ปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นอย่างใดประมาณกว่า 50% ขึ้นไปคือ การวางระเบียบหรือแนวปฏิบัติสำหรับอาจารย์ฝ่ายปกครอง การประกาศให้อาจารย์ทุกคนทราบนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของการจัดทำบันทึกและสถิติต่าง ๆ ของปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข

ส่วนบทบาทที่ทุกฝ่ายเห็นสอดคล้องกับหัวหน้าฝ่ายว่า ได้ปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นน้อยกว่า 50% ลงไป คือ การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ฝ่ายปกครอง การจัดทำเอกสารและรายงานต่าง ๆ รวมทั้งการกำหนดเวลาและวิธีการในการประเมินผลงานของฝ่าย ส่วนบทบาทด้านการส่งเสริมให้อาจารย์ฝ่ายปกครองมีโอกาสเข้าร่วมในการฝึกอบรม การมีส่วนในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรของฝ่าย ร่วมกับหัวหน้าสถานศึกษานั้น หัวหน้าฝ่ายได้ปฏิบัติค่อนข้างมากและบางแห่งหัวหน้าฝ่ายไม่มีส่วนในเรื่องนี้เลย

2. บทบาทที่บางกลุ่มมีความเห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายปกครอง

บทบาทที่อาจารย์ใหญ่ หรืออาจารย์ฝ่ายปกครอง มีความเห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายปกครองในตำแหน่งบริหารงานของฝ่าย เมื่อเรียงตามอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ที่หัวหน้าฝ่ายมีความเห็นว่าตนได้มีส่วนในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 45

ตารางที่ 45

บทบาทด้านการบริหารที่ความเห็นขัดแย้งกัน

	$t_{1,2}$	$t_{1,3}$	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3
ข้อ.46					
รับนิเทศชมในการติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เมื่อมี เรื่องเกี่ยวข้องกับ การปกครอง และสวัสดิการ	-	*	3.48	3.27	3.04
ข้อ.49					
เปิดโอกาสให้อาจารย์ฝ่ายปกครอง แสดงความ คิดใหม่ ๆ ในการให้บริการด้านปกครอง และสวัสดิการแก่นักศึกษา	-	**	3.28	3.45	2.06
ข้อ.50					
เปิดโอกาสให้อาจารย์ในสถานศึกษามีส่วนร่วม วางโครงการดำเนินงานและประเมินผล เกี่ยวกับ การปกครอง และการให้บริการด้าน สวัสดิการแก่นักศึกษา	*	-	2.44	3.18	2.23
					(3 = ท่ำมากกว่า 50%)

หมายเหตุ : * แดกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
** แดกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01

จากตารางที่ 45 จะเห็นว่า อาจารย์ใหญ่มีความเห็นขัดแย้งกับหัวหน้าฝ่ายปกครอง เกี่ยวกับบทบาทในด้านการเปิดโอกาสให้อาจารย์อื่นได้มีส่วนร่วมในการวางโครงการและการประเมินผลเกี่ยวกับการปกครองและการให้บริการนักศึกษา โดยอาจารย์ใหญ่มีความเห็นว่า หัวหน้าฝ่ายได้มีบทบาทในเรื่องนี้มาก ส่วนอาจารย์ฝ่ายปกครองมีความเห็นขัดแย้งในเรื่อง การเปิดโอกาสให้อาจารย์ฝ่ายปกครองแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ ในการดำเนินงานของฝ่าย รวมทั้งการติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของความเห็นในทุก ๆ บทบาทของหัวหน้าฝ่ายปกครอง ๗ ระหว่างหัวหน้าฝ่ายปกครองกับอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักศึกษา ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กันสูง คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเห็นระหว่างหัวหน้าฝ่ายปกครองและอาจารย์ใหญ่ มีค่าสูงมาก คือ 0.9677 ระหว่างหัวหน้าฝ่ายกับอาจารย์ฝ่ายปกครองสูงมาก คือ 0.919 และความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าฝ่ายกับนักศึกษาส่ง เช่นกันคือ 0.8997

และเมื่อทดสอบความแตกต่าง ระหว่างความเห็นของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ กับกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ทั้งในข้อทดสอบบ่อยและข้อทดสอบทั้งหมด ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 จึงสรุปได้ว่า ความเห็นของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ มีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของตน ไม่แตกต่างกับความเห็นของอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายปกครองและนักศึกษา ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยวางไว้

3. ปัญหาการดำเนินงานของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

ในการสำรวจและศึกษาปัญหาของฝ่ายปกครองและสวัสดิการนั้นมีผู้ตอบรวมทั้งสิ้น 512 คน (83.25 %) มีข้อปัญหาต่าง ๆ ทั้งหมด 1164 ข้อ เมื่อรวมปัญหาที่ซ้ำกันหรือคล้ายคลึงกัน เป็นกลุ่มปัญหาจะ ได้กลุ่มปัญหาทั้งสิ้น 26 กลุ่ม การเรียง

อันดับปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง แยกต่างกันในบางปัญหา เมื่อหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มแล้ว ปัญหาที่สำคัญ 10 ปัญหา เรียงตามลำดับความสำคัญของปัญหา มีรายละเอียดดังตารางที่ 46

ตารางที่ 46

ปัญหาสำคัญ 10 ประการของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

อันดับที่	ปัญหาและรายละเอียดของปัญหา	อันดับที่ *			
		อ	ย	อ	นศ
1.	<u>ความประพฤติของนักศึกษา</u> ----- นักศึกษามักจะประพฤตินอกรีตเรียบร้อย และเหมาะสม เช่น การแต่งกาย การพูดจาเกินควร ชอบข่มขู่ข่มขืนกระทำความผิดต่าง ๆ การสูบบุหรี่ การประพฤติผิดทางเพศ อาจารย์ใหญ่เห็นว่า ความประพฤติ และลักษณะนิสัยของนักศึกษา ขาดการชี้แจงถามนานเป็นการยากที่จะแก้ไข	8	2	1	4
2.	<u>ระบบการทำงานของฝ่ายปกครอง</u> ----- การจัดและการดำเนินงานด้านปกครองและสวัสดิการยังไม่ดีพอ ขาดการประสานงานและความร่วมมือจากบุคลากรหลาย ๆ ฝ่าย ไม่มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้แน่นอน	2	1	5	14

ตารางที่ 46 (ต่อ)

อันดับที่	ปัญหาและรายละเอียดของปัญหา	อันดับ *			
		จ	ป	อ	นศ
	บางแห่งไม่มีการกระจายอำนาจ อาจารย์ ฝ่ายปกครองต้องทำหน้าที่สอนเท่า ๆ กับ อาจารย์อื่น ทำให้ไม่มีเวลาสำหรับปฏิบัติ งานค่านนี้ได้อ่างเต็มที่ และทั่วถึง				
3.	<u>บริการอาหาร</u> ----- สถานศึกษาส่วนมากไม่สามารถจัด บริการอาหารแก่นักศึกษาให้ทีไ่ไ่หั่งในค่าน ปริมาณและคุณภาพ บางแห่งอุปสรรคในการ จัดเลี้ยง ไม่เพียงพอ อาจารย์และนักศึกษา จำนวนมากที่มีความเห็นว่า สาเหตุมารจาก อัตราค่าอาหารที่กระทรวงกำหนดไว้ต่ำเกินไป ไปสำหรับสภาพปัจจุบัน ทำให้เงินค่าเงินการ ค่านนี้ไม่เพียงพอ บางแห่งขาดบุคลากรที่จะ รับผิดชอบงานค่านนี้ และบางแห่งโรงอาหาร คับแคบไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนนักศึกษา	6	6	3	1
4.	<u>คุณลักษณะของนักศึกษา</u> ----- อาจารย์ส่วนมากและนักศึกษายางส่วน เห็นว่า นักศึกษารส่วนมากยังขาดความรับผิดชอบ	3	4	6	10

ตารางที่ 46 (ต่อ)

อันดับที่	ปัญหาและรายละเอียดของปัญหา	อันดับที่*			
		ญ	ฉ	อ	นศ
	ชยทอตนเอง และส่วนรวม ไม่ตรงต่อเวลา มั่งง่าย ไม่มีความคิดริเริ่ม ไม่เคารพในสิทธิผู้อื่น ขาดลักษณะน่า และบางคนสกปรก				
5.	<u>อาคารสถานที่</u> _____	5	6	4	3
	สถานศึกษาบางแห่งคับแคบ อาคารสถานที่ไม่ได้สัดส่วนกับนักศึกษา บางแห่งอาคารเก่า บางแห่งไม่มีรั้วรอบขอบชิด บุคคลภายนอกใจเป็นหางยาน ไม่มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ถนนภายในไม่ดี ห้องน้ำ-ห้องส้วมไม่พอเพียง				
6.	<u>บุคลากรฝ่ายปกครอง</u> _____	1	3	7	13
	สถานศึกษาจากบุคคลที่จะอาสาปฏิบัติงานต่าง ๆ ของฝ่ายนี้ ส่วนใหญ่มักจะต้องการหรือสั่งให้ปฏิบัติ นอกจากนี้จะหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมได้น่าก เช่น บางคนอายุน้อย ขาดประสบการณ์ ในทัศนะของนักศึกษาเห็นว่า บุคลากรด้านนี้				

ตารางที่ 46 (ต่อ)

อันดับที่	ปัญหาและรายละเอียดของปัญหา	อันดับที่			
		ญ	ป	อ	นศ
	บางคนวางตัวไม่เหมาะสม ไม่ยุติธรรม และใช้อำนาจในการปฏิบัติงาน				
7.	<u>หอพัก</u> หอพักของสถานศึกษานี้น้อย ไม่เพียงพอ พอกับนักศึกษา บางแห่งหอพักอยู่กันอยู่บาง แออัด เก่า ไม่เหมาะที่จะใช้เป็นหอพัก บางแห่งหอพักกับอาคารเรียนใช้ร่วมกัน อย่างไม่มีระบบระเบียบ รวมทั้งอุปกรณ์ ต่าง ๆ ไม่เพียงพอ	10	7	2	9
8.	<u>น้ำ - ไฟ</u> สถานศึกษาหลายแห่งขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ และมีหลายแห่งที่ไฟฟ้าไม่เพียงพอ บางแห่งการจัดและบริโภคน้ำดื่มไม่เพียงพอ และไม่สะอาด	4	11	9	11
9.	<u>นักศึกษาเกินเรียน</u> นักศึกษาเกินเรียนมีมากยากแก่การ ดูแลและให้สวัสดิการ การจัดหาที่พักเป็นไป	7	7	11	18

ตารางที่ 46 (ต่อ)

อันดับที่	ปัญหาและรายละเอียดของปัญหา	อันดับที่ *			
		๑	๗	๑๓	๑๙
	<p>กวยความลำบาก และได้ที่ฝึกไม่เหมาะสม นักศึกษาบางคนไม่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ แล ก่อให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ความ เห็นทางกับอาจารย์มีมาก และนักศึกษา เติมนเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือเกี่ยวกับ กิจกรรมนักศึกษา</p>				
10.	<p><u>ความปลอดภัย</u></p> <p>ความปลอดภัยมีทั้ง ภายในและภาย นอกสถานศึกษา มีใจร้ายชุกชุม โดย เฉพาะการลักขโมย บางแห่งการลักขโมย เกิดจากนักศึกษาด้วยกันเอง และบางแห่ง มีปัญหาความปลอดภัยในด้านการจราจร บริเวณถนนหน้าสถานศึกษา</p>	10	10	13	14

* 1 = อันดับปัญหาที่สำคัญมากที่สุด

26 = อันดับปัญหาที่สำคัญน้อยที่สุด

4. ลักษณะและปริมาณงานบางอย่างของหัวหน้าฝ่ายปกครอง และสวัสดิการ

สถานศึกษาอีกหัตถ์ทั้ง 25 แห่ง เมื่อแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาแล้วจะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 9 แห่ง ขนาดกลาง 11 แห่ง และขนาดใหญ่ 5 แห่ง เมื่อเปรียบเทียบลักษณะและปริมาณงานด้านปกครอง และสวัสดิการนักศึกษาคตามขนาดของสถานศึกษาได้ดังนี้

ก. ลักษณะการดำเนินงานบางประการของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

1. เปรียบเทียบจำนวนนักศึกษาประจำ และเดินเรียน

สถานศึกษาทุกขนาดจะมีนักศึกษาเดินเรียนมากกว่านักศึกษาประจำ ยิ่งสถานศึกษาขนาดใหญ่ ความแตกต่างระหว่างจำนวนนักศึกษาดำเนินเรียนกับประจำยิ่งมีมาก นักศึกษาที่อยู่ประจำจะเป็นนักศึกษาหญิงมากกว่าชาย ส่วนนักศึกษาเดินเรียนนั้น นักศึกษาชายจะมากกว่าหญิงในสถานศึกษาขนาดกลาง ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ นักศึกษาหญิงมากกว่าชาย

2. อัตราส่วนนักศึกษาประจำ : หอพัก และอาจารย์ผู้ปกครองหอพัก

อัตราส่วนนักศึกษาประจำ : หอพัก ของสถานศึกษาขนาดเล็ก จะสูงกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ (เล็ก : กลาง : ใหญ่ = 94 : 76 : 74) และอัตราส่วนนักศึกษาหญิง : หอพัก จะสูงกว่าอัตราส่วนนักศึกษาชาย : หอพัก เล็กน้อย

อัตราส่วนนักศึกษาประจำ : อาจารย์ประจำหอพัก ของสถานศึกษาขนาดเล็กจะสูงกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ (เล็ก : กลาง : ใหญ่ = 40 : 33 : 34) อัตราส่วนนักศึกษาชาย : อาจารย์ผู้ปกครองหอพักชาย สูงกว่าอัตราส่วนนักศึกษาหญิง : อาจารย์หอพักหญิง สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนสถาน

ศึกษานานกลางและขนาดใหญ่ อัตราส่วนนักศึกษาหญิง : อาจารย์ผู้ปกครองหอพักหญิงจะสูงกว่า

3. บุคลากรงานปกครองและสวัสดิการ

จำนวนบุคลากรงานปกครองและสวัสดิการของสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ จะมีมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก (เล็ก : กลาง : ใหญ่ = 28 : 40 : 41) และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนบุคลากรระหว่างเพศชายและหญิงแล้ว ปรากฏว่า เป็นหญิงมากกว่าชาย โดยอัตราส่วน ชาย : หญิง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก = 10 : 18 ในสถานศึกษานานกลาง = 17 : 23 และขนาดใหญ่ = 17 : 23

บุคลากรงานปกครองและสวัสดิการส่วนมากจะเป็นอาจารย์ผู้ปกครองหอพัก ยิ่งเป็นอาจารย์ผู้ปกครองหอพักหญิงมากกว่าชาย เมื่อเปรียบเทียบจำนวนอาจารย์ผู้ปกครองหอพักตามขนาดของสถานศึกษาจะได้อัตราส่วนดังนี้ คือ เล็ก : กลาง : ใหญ่ = 13 : 19 : 23

4. แผนกต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

การแบ่งแผนกต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนแผนกต่าง ๆ ของฝ่ายนี้ ตามขนาดของสถานศึกษาคือขนาดเล็ก : กลาง : ใหญ่ = 5 : 7 : 6 จะเห็นว่า สถานศึกษานานกลางจะมีแผนกต่าง ๆ มากที่สุด แผนกที่สถานศึกษาทุกแห่งมี คือ แผนกหอพักหรือนักศึกษาประจำ กับแผนกอาหาร สถานศึกษาขนาดใหญ่ทุกแห่งจะมีแผนกแนะแนว และแผนกกิจกรรมนักศึกษา

ข. ลักษณะและปริมาณงานบางอย่างของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

1. ปริมาณงานในรอบสัปดาห์

ในรอบสัปดาห์หนึ่ง ๆ หัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ของสถานศึกษาขนาดเล็กจะใช้เวลาในการปฏิบัติงานด้านปกครองและสวัสดิการในเวลาราชการสูงกว่า หัวหน้าฝ่ายของสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนจำนวนชั่วโมงสอนในรอบสัปดาห์ของหัวหน้าฝ่ายสถานศึกษาขนาดเล็ก จะน้อยกว่า ของหัวหน้าฝ่ายของสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่เล็กน้อย ส่วนการให้คำแนะนำนักศึกษาเป็นรายบุคคล และเป็นรายหมู่ รวมทั้งการแก้ปัญหาบุคคลและดำเนินการทางวินัย ทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นรายหมู่ จะมีจำนวนครั้งเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ตามขนาดของสถานศึกษา ดังรายละเอียดในตารางที่ 47

ตารางที่ 47

ปริมาณงานบางอย่างของหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ ในรอบสัปดาห์

ลักษณะงาน	เล็ก		กลาง		ใหญ่		ไม่แน่นอน
	พิสัย	เฉลี่ย	พิสัย	เฉลี่ย	พิสัย	เฉลี่ย	
ช.ม. ที่ใช้ปฏิบัติงานด้านนี้ในเวลาราชการ	16-40	25.33	10-40	23.44	5-40	15.33	3
ช.ม. ที่ใช้ในการสอน	8-12	8.50	5-16	11.11	4-15	11.82	1
จำนวนครั้งในการแนะนำนักศึกษาเป็นรายหมู่	1-2	1	1-2	1.14	1-4	1.50	6
จำนวนครั้งในการแนะนำนักศึกษาเป็นรายบุคคล	1-5	2.75	1-10	5.33	1-20	5.50	7
จำนวนครั้งในการแก้ปัญหาทางวินัยรายหมู่	1-2	1.33	1-5	2	1-2	1	6
จำนวนครั้งในการแก้ปัญหาทางวินัยรายบุคคล	1-5	3	1-10	4.83	3-7	5	7

2. ปริมาณงานในรอบภาคเรียน

นอกจากงานที่ปฏิบัติในรอบสัปดาห์แล้วในรอบภาคเรียนหนึ่งๆ หัวหน้าฝ่ายปกครองต้องปฏิบัติหน้าที่บางอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 48

ตารางที่ 48

ปริมาณงานบางอย่างในรอบภาคเรียนของหัวหน้าฝ่ายปกครองฯ

ลักษณะงาน	เล็ก		กลาง		ใหญ่		ไม่แน่นอน
	ปี	เฉลี่ย	ปี	เฉลี่ย	ปี	เฉลี่ย	
รวมพิจารณาจัดซื้อพัสดุ- ครุภัณฑ์	1-2	1.5	2-5	3.43	3-30	8.2	7
จัดทำรายงานและเอกสาร	1-3	2	1-12	4	3-12	7.50	6
พบปะติดต่อกับผู้นปกครอง	6-40	24	1-20	6.66	1-3	1.50	7
ประชุมนักศึกษา	1-12	5.75	1-14	6.40	1-40	11.60	3
ประชุมอาจารย์ผู้นปกครอง	1-6	2.4	1-3	2.30	1-4	2.33	6
ประชุมอาจารย์ฝ่าย ปกครอง	1-6	2	1-3	2.30	2-3	2.4	5
ประชุมหมวดและกรรมการต่าง ๆ	2-12	6.14	1-5	7.50	1-15	4.33	5

จากตารางที่ 48 จะเห็นว่า ในรอบภาคเรียนหนึ่ง ๆ หัวหน้าฝ่ายปกครอง ฯ ของสถานศึกษาขนาดเล็กจะมีโอกาสพบปะกับผู้บริหารมากที่สุด สถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่มีจำนวนครั้ง รองลงมาตามลำดับ การประชุมผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีน้อยที่สุด และสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก รองลงมาตามลำดับ การร่วมพิจารณาจัดซื้อพัสดุ-ครุภัณฑ์และการจัดทำรายงานและเอกสาร ของหัวหน้าฝ่ายปกครอง ของสถานศึกษาขนาดใหญ่ จะมีจำนวนครั้งและชั้นของงานมากที่สุด ขนาดกลางและขนาดเล็กมีจำนวนรองลงมาตามลำดับการประชุมอาจารย์ผู้บริหารหรือพัก และประชุมอาจารย์ฝ่ายปกครองนั้น สถานศึกษาทุกขนาดมีจำนวนครั้งใกล้เคียงกัน ส่วนการประชุมหมวดและกรรมการต่าง ๆ นั้น สถานศึกษาขนาดกลางจะน้อยที่สุด ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีจำนวนรองลงมาตามลำดับ

3. ปริมาณงานบางอย่างในรอบปีการศึกษา

นอกจากงานบางอย่างที่ปฏิบัติในรอบสัปดาห์และรอบภาคเรียนแล้ว ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ หัวหน้าฝ่ายปกครอง ยังได้ปฏิบัติงานบางอย่าง คือ การวางโครงการหรือแผนงานของฝ่าย ซึ่งสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีจำนวนไม่แตกต่างกัน แต่จะสูงกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่เล็กน้อย ส่วนการร่วมเป็นกรรมการภายในสถานศึกษานั้น หัวหน้าฝ่ายของสถานศึกษาขนาดใหญ่ จะมีส่วนร่วมมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางตามลำดับและในด้านการมีส่วนร่วมเป็นกรรมการภายนอกสถานศึกษานั้น สถานศึกษาทุกขนาดมีจำนวนใกล้เคียงกัน แต่สถานศึกษาขนาดเล็ก จะสูงกว่าเพียงเล็กน้อย ดังปรากฏในตารางที่ 49

ตารางที่ 49

ปริมาณประจำปีบางอย่างของหัวหน้าฝ่ายปกครอง ฯ

ลักษณะงาน	เล็ก		กลาง		ใหญ่		ไม่ แน่นอน
	พิสัย	เฉลี่ย	พิสัย	เฉลี่ย	พิสัย	เฉลี่ย	
การวางโครงการ เป็นกรรมการภายใน สถานศึกษา	2-10	4	2-10	4	2-4	3	7
เป็นกรรมการภายนอก สถานศึกษา	3-25	10	2-22	8.37	2-45	14	7
	2-3	2.66	1-3	2	1-3	2	8

4. หมายเหตุอื่น ๆ

นอกจากหน้าที่ตามปกครองและสวัสดิการแล้ว หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการทุกคนยังปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ อีก เช่น เป็นหัวหน้าหมวดวิชา อาจารย์นิเทศก์ งานธุรการ เจ้าหน้าที่อาคารสถานที่ และอื่น ๆ อีก ปริมาณงานอื่น ๆ ของหัวหน้าฝ่ายปกครองของสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ = 1.57, 3.2 และ 3.75 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณงานโดยทั่ว ๆ ไปของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความแปรปรวน วิธี One-Way Analysis of Variance ปรากฏผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 50

ตารางที่ 50

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานโดยทั่วไปของหัวหน้า
ฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถานศึกษาฝึกหัดครู แยกตามขนาด
เล็ก กลาง และใหญ่

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	11.46	2	5.73	0.017
ความคลาดเคลื่อน	3023.73	9	335.97	

หมายเหตุ : จากตาราง $F(2, 9) = 19.38$ ระดับความมีนัยสำคัญ .05

SS = Sum of Square

df = degrees of freedom

MS = Means Square

$F = \frac{\text{Among MS}}{\text{Within MS}}$

ค่าสถิติจากตารางที่ 50 แสดงว่า ปริมาณงานโดยทั่วไปของ
หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถานศึกษาฝึกหัดครู ขนาดเล็ก ขนาดกลาง
และขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นการยอมรับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด

1. เกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถานฝึกหัดครู ในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า ลักษณะงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการมี 3 เรื่องใหญ่ ๆ คือ (1) การปกครองนักศึกษา (2) สวัสดิการนักศึกษา และ (3) การบริหารงานในฐานะหัวหน้าฝ่าย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 4 กลุ่มคือ (1) หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ (2) อาจารย์ใหญ่ (3) อาจารย์ฝ่ายปกครอง และ (4) นักศึกษา เกี่ยวกับหน้าที่หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการปฏิบัติจริง ๆ ปรากฏว่า บุคคลทั้ง 4 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่น่าสังเกตคือ ความคิดเห็นของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการสอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่มากที่สุด นอกจากนั้นความคิดเห็นสอดคล้องกันน้อยลงมาตามลำดับ คือ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักศึกษา

2. เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ ปรากฏว่า บุคคลทั้ง 4 กลุ่มต่างกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า ฝ่ายปกครองและสวัสดิการ มีปัญหาสำคัญที่ก้ำกั้ว เเขยติงอยู่ประมาณ 10 ปัญหาคือ (1) ความประพฤติกของนักศึกษา (2) ระบบการทำงานของฝ่ายปกครองและสวัสดิการ (3) บริการอาหาร (4) คุณลักษณะของนักศึกษา (5) อาคารสถานที่ (6) บุคลากร ฝ่ายปกครองและสวัสดิการ (7) หอพัก (8) น้ำ-ไฟฟ้า (9) นักศึกษาเดินเวียน และ (10) ความปลอดภัย

3. เกี่ยวกับปริมาณงานของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ลักษณะและปริมาณงานโดยทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถานฝึกหัดครูขนาดเล็ก (จำนวนนักศึกษากว่า 1000 คน) ขนาดกลาง

(จำนวนนักศึกษาตั้งแต่ 1000-1499 คน) และขนาดใหญ่ (จำนวนนักศึกษาตั้งแต่ 1500 คนขึ้นไป) ไม่แตกต่างกัน หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการทุกคนมีหน้าที่อื่นอีกอย่างน้อย 1 หน้าที่ ในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า มีหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการเพียง 2 คน ของสถาบันฝึกหัดครู 2 สถาบันที่ไม่มีหน้าที่รองพักการสอนเลย และมีสถาบันฝึกหัดครู 1 แห่ง ที่งานด้านปกครองและสวัสดิการ กับงานธุรการอยู่ในฝ่ายเดียวกัน

4. ข้อเสนอแนะบางประการ

ก. โครงการฝึกหัดครู

1. เนื่องจากการจัดและการดำเนินงานด้านปกครองและสวัสดิการ นักศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูยังไม่มียระบบหรือแบบฉบับที่ดีที่โครงการฝึกหัดครูควรจัดหาทางสร้างระบบที่จะเป็นแนวให้สถาบันศึกษาคิดถือเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งอาจจะทำได้โดยการศึกษา ค้นคว้าและวิจัย หรือการประชุมปรึกษาหารือในระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งงานภายใน
2. ควรขอกำหนดอัตราค่าจ้างบางตำแหน่งของบุคลากรภายใน เช่น หัวหน้าฝ่ายปกครอง อาจารย์ผู้ปกครองหอพัก ฯลฯ เพราะในปัจจุบันบุคลากรภายในใช้อัตราค่าจ้างของฝ่ายวิชาการทั้งสิ้น ยิ่งอัตราค่าจ้างของสถาบันฝึกหัดครูเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก หากมิได้จัดค่าจ้างคนเข้าปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ให้เพียงพอและเหมาะสมแล้ว อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานได้
3. การฝึกอบรม หรือการประชุมสัมมนาต่าง ๆ ของบุคลากรภายใน มีความจำเป็นยิ่ง เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและเปิดโอกาส

ให้ผู้รับผิดชอบงานด้านนี้ได้พบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ซึ่งกันและกัน อันจะก่อให้เกิดผลดีคือการทำงานด้านนี้
ของสถาบันฝึกหัดครูฯ

4. บริการที่เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของสถาบันฝึกหัดครูคือ
การจัดบริการอาหารให้นักศึกษาประจำ ปัญหาเรื่องนี้อาจจะ
เกิดมาจากสาเหตุหลายประการ เงินค่าอาหารที่เก็บจาก
นักศึกษาไม่พอเพียง เนื่องจากราคาอาหารแพงขึ้น ก็เป็นสาเหตุ
ประการหนึ่ง เพราะอัตราค่าอาหารที่เก็บอยู่ในปัจจุบันได้ใช้
มานานโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงเลย ทั้ง ๆ ที่ค่าครองชีพสูงขึ้น
ตามลำดับ หากกรมจะได้ศึกษาเรื่องนี้ให้ละเอียดและหาทาง
เพิ่มอัตราค่ากินอยู่ของนักศึกษาประจำให้เหมาะสม ก็อาจจะ
เป็นทางหนึ่งในการแก้ปัญหา
5. กรมการฝึกหัดครูควร จะจัดทำเกณฑ์และแบบสำรวจ เพื่อการ
ประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษารวมทั้ง
ในค้ำนปกครองและสวัสดิการนี้ด้วย เพื่อสถานศึกษาแต่ละแห่ง
จะได้ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลงานในรอบปี

ข. ขอสถาบันฝึกหัดครู

1. การจัดระบบและรูปแบบการบริหารงานค่ายปกครอง และสวัสดิการ
นักศึกษาของสถานศึกษานั้น ควรจะมีหัวหน้ารับผิดชอบเพียงคน
เดียว แบบรวมอำนาจการควบคุม แต่กระจายอำนาจการปฏิบัติการ
(Centralized Control and Decentralized Operation)
หัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการควรจะเป็นผู้ประสานงาน
(Coordinator) มากกว่าที่จะเป็นผู้ปฏิบัติการ (Operator)

ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ควรมีผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายปกครองและ
สวัสดิการอีก 1 คน

2. สถานศึกษาคควรมีคณะกรรมการปกครองและสวัสดิการ (Student Personnel Committee) ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานค่านนี้ หน้าที่สำคัญของคณะกรรมการชุดนี้ คือ การกำหนดนโยบาย (Policy-Making) เกี่ยวกับการดำเนินงานค่านนี้ โดยเฉพาะ
3. ปัญหาค่านบุคลากรฝ่ายปกครอง เป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง สถานศึกษาหลายแห่งที่หาอาจารย์ที่เต็มใจหรือสมัครใจปฏิบัติงานค่านนี้ไดยาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ต่าง เห็นว่า งานค่านนี้หนัก และประโยชน์ที่ตนจะได้รับไม่คุ้มกับความเหนื่อยยากใยการปฏิบัติงาน หัวหน้าสถานศึกษาอาจจะต้องหาสิ่งจูงใจ เช่น ใน การพิจารณาความดีความชอบ หรือลดภาระกิจในคาบการสอนและค่านอื่น ๆ ให้น้อยกว่าอาจารย์อื่น ๆ เป็นต้น

สถานศึกษาบางแห่งขาดบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะปฏิบัติงานค่านนี้ บุคคลที่เหมาะสมมักจะมีภาระค่านอื่นอยู่อีกมาก ดังนั้น เมื่อต้องปฏิบัติงานค่านนี้ด้วย จึงไม่ค่อยมีเวลาที่ระปฏิบัติให้ดีได้ นอกจากนี้หัวหน้าสถานศึกษาบางแห่งมักจะคัดเลือกบุคลากรค่านนี้โดยคำนึงถึงวัยวุฒิเท่านั้น โดยมิได้คำนึงถึงความเหมาะสมในกานอื่น ๆ

4. การจัดและค่าเงินงานค่านปกครองและสวัสดิการของสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจจะจัดแบ่งสายงานแตกต่างกัน เช่น แผนกแนะแนว อาจจะสังกัดฝ่ายวิชาการ แผนกอาหารขึ้นกับฝ่ายการเงิน หรือ

แผนกกิจกรรม ไม่ได้สังกัดฝ่ายปกครอง ฯลฯ ความแตกต่างกันเหล่านี้มีใช้ปัญหาสำคัญผิด ประเด็นสำคัญอยู่ที่ การจัดและการดำเนินงานต่าง ๆ นั้น คำนี้จึงเป็นการตอบไปหรือไม่

- 4.1 หน้าที่ต่าง ๆ เหล่านี้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือไม่ และใครจัดทำ Job Analysis ในทุกฝ่ายทราบโดยทั่วกันหรือไม่
- 4.2 แต่ละแผนกมีนายช้อนกัน 2 คน (Two Masters) หรือไม่
- 4.3 การประสานงานระหว่างแผนกเหล่านี้กับฝ่ายปกครองและสวัสดิการมี หรือไม่ และโดยวิธีใด เพราะงานเหล่านั้นโดยหลักการแล้ว เป็นงานด้านปกครองและสวัสดิการนักศึกษา (Student Personnel Services)

ก. ต่อฝ่ายปกครองและสวัสดิการ

1. ปรัชญา นโยบาย โครงการ และหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ ของฝ่ายจะต้องอธิบายและตีความหมายให้ชัดเจน และแจ้งให้บุคลากรทุกฝ่ายรับทราบและเข้าใจทั่วถึงกัน รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรต่าง ๆ
2. การติดต่อสื่อสาร (Communication) ภายในฝ่ายและกับฝ่ายอื่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะการดำเนินงานด้วยปกครองและสวัสดิการนักศึกษาต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะกับนักศึกษา จึงเห็นหากการติดต่อสื่อสารถูกสกัดกั้น (Block) ณ จุดใดจุดหนึ่ง หรือระบบการติดต่อสื่อสารไม่ดีพอ (Poor Communication) จะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย นักบริหารรุนแรงที่นักศึกษาคือสถานศึกษาใน ส่วนมากมักจะเกิดจากระบบการติดต่อ

สื่อสารภายในสถานศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ

3. ฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถานศึกษาหลายแห่งมักจะเน้นหนักไปทางค่านักศึกษาที่อยู่ประจำ และละเลยหรือให้ความสนใจนักศึกษาค้นเรียนน้อยไป ก่อให้เกิดความไม่สมดุลในค่านสวัสดิการระเบียบวินัย ตลอดจนกิจกรรมนักศึกษา ระหว่างนักศึกษาที่อยู่ประจำ และนักศึกษาเดินเรียน ฝ่ายปกครองควรให้ความสนใจนักศึกษาค้นเรียนมากขึ้น และควรมีอาจารย์ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับนักศึกษาค้นเรียนโดยเฉพาะ อาจจะต้องเป็นแผนกนักศึกษาค้นเรียน และมีอาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษาค้นเรียนชาย และอาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษาค้นเรียนหญิง

ง. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในคราวต่อไป

การวิจัยเกี่ยวกับการปกครองและสวัสดิการนักศึกษานักศึกษานอกหลักสูตร มีปัญหาที่น่าสนใจ วิจัย อีกหลายประการ เช่น

1. การวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการในแง่ที่เป็นอุดมคติ (Ideal) หรือในแนวทรรณะที่บุคลากรฝ่ายต่างๆ คาดหวัง (Expectation) เพื่อจะได้ทราบแนวทรรณะของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานค่านนี้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการ
2. ศึกษาและสร้างรูปแบบการบริหารงานค่านปกครองและสวัสดิการของสถานบันฝึกหัดครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดและบริหารงานค่านนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินผล (Criteria for Evaluating) การจัดการและการทำงานค่านปกครองและสวัสดิการ เพื่อสถานบันฝึกหัดครูต่าง ๆ จะนำไปประเมินผลการทำงานค่านนี้ของสถานศึกษาของตน